

**ЛЕТЊА ШКОЛА УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ
БЕОГРАД 2016.
15-22 јул**

ПРЕКО СВАКЕ ГРАНИЦЕ

Зграда у којој се данас налази Ректорат Универзитета уметности подигнута је у делу Београда названом Варош капија, у трећој деценији прошлог века, за административно-управне послове. Била је смештена између два историјска здања, оба, како се верује, израђена по нацртима Франца Јанкеа у првој половини деветнаестог века: Саборне цркве и царинарнице у Карађорђевој улици. Царинарница, *Ђумрукана*, нестала у бомбардовању за време Другог светског рата, вишеструко је значајна за српску културу: била је то прва грађевина пројектована према западним стилским схватањима, а под њеним сводовима одиграна је, 1841. године, прва позоришна представа у Србији.

Овај део београдског приобаља је тема и локација традиционалне међународне Летње уметничке школе Универзитета уметности која се, са радним насловом *Преко сваке границе*, одржава од **15. до 22. јула 2016. године**. За ово место определили смо се зато што је лука била копча обновљене српске државе са европским престоницама, зато што је ушће Саве у Дунав суштина Београда и слика његове отворености. Ректорат, чвориште четири уметничка факултета, јесте својеврсни видиковац који наставља и негује те традиције Београда.

Радионице Летње уметничке школе конципиране су око појма *границе*. Реке Сава и Дунав током миленијумске историје Београда чешће су биле гранична линија но што то нису биле: граница Римског царства и варварског простора, Византије, потом Деспотовине и Мађарске, Отоманског царства и Аустрије, Србије и Аустроугарске... Тек по завршетку Првог светског рата реке престају да буду граница, али у урбаном ткиву Београда, као и у менталитету могуће је и данас осетити далеки одсјај тог архетипа. Отуд се преиспитивање појма границе (у историји, урбаном простору, иновације у визуелним уметностима, биологији, математици...) наметнуло као подстицајни оквир за различите уметничке интервенције и промишљања.

Референтни простор обухвата савску падину која додирује Београдску тврђаву, градски *cardo* - данашњу Кнез Михаилову улицу и приобаље до линије моста у Бранковој улици. Број културно-историјских споменика је велики – од катедралног комплекса са Патријаршијом, преко историјског простора Косанчићевог венца са остацима страдале Народне библиотеке и римских налаза испод њених темеља, Конака Књегиње Љубице, кафане „?”, до комплекса пристаништа које је у прошлости било копча младе српске државе са Европом. На овом простору постоји густина видљивог и невидљивог историјског наслеђа са којом се мало локација у Европи и свету може мерити, што представља креативни изазов како за студенте из Београда, тако и за оне који први пут долазе у наш град.

УМЕТНИЧКЕ РАДИОНИЦЕ

ОДЈЕЦИ ЂУМРУКАНЕ

радионица композиције (у сарадњи са драмском радионицом)
Бранка Поповић, професор Факултета музичке уметности

Прича о Ђумрукани, знаку слободе, првом театру, а стога и симболу новог, храброг и прогресивног, полазиште је око кога ће се одвијати радионица композиције. Студенти композиције ће у сарадњи са учесницима драмске радионице стварати музику за пет микробалета који ће бити инспирисани мотивима из бајке *Амор и Психа* из Апулејевог дела *Златни магарац*, као и темама из римске митологије. Композиције ће бити писане за мали камерни састав, а литерарни мотиви биће истраживани и приказивани кроз синтезу покрета и звука. Студенти композиције биће усмерени на храбро истраживање нових музичких тенденција и извођачких техника понуђеног акустичног ансамбла, са циљем изградње и проналажења сопственог музичког израза. Полазници ће, поред тога, бити оријентисани на театарске елементе кроз сарадњу са учесницима драмске радионице. У интеракцији две различите уметничке дисциплине настаће самостална музичка дела која су истовремено део комплексне драмско-музичке форме.

Радионица је замишљена као динамичан и интерактиван процес под менторством професора. Фрагменти музичких дела ће током настајања бити коментарисани са композиционог и извођачког аспекта, како би се постигла компактна форма завршне композиције. Фокус ће бити и на истраживању звучних потенцијала инструмената и њихових различитих комбинација.

Полазници: 5 студената композиције

РЕ-КРЕИРАЊЕ НЕСТАЛОГ ПОЗОРИШТА

драмска радионица (у сарадњи радионицом композиције)
Марија Миленковић, професор Факултета драмских уметности

Радионица сценографијом и игром у екстеријеру рекреира простор некадашњег театра Ђумрукане и урбане атмосфере – вреве која увек постоји у лукама. Како позориште више не постоји у физичком облику, пројекат је замишљен као улични театар инспирисан бајком и митом. Сусретање и прожимање различитих култура и етничких група на тлу Београда оставило је трагове током његове миленијумске историје, стога се концепт радионице заснива на бајци и миту, формама које чувају сећање колективне душе света.

Радионица је замишљена као заједнички интердисциплинарни истраживачки рад студената глуме и композиције. Класичан предлог бајке или мита биће полазна основа за откривање вербалних и невербалних могућности интерпретације, са нагласком на продубљивању покрета и његовог значења, а неке од тема истраживања биће ритуал, животни циклус, метафора, алегорија, симболи, сенка и зло у бајци. Сцене ће бити инспирисане мотивима из бајке *Амор и Психа* из Апулејевог дела

Златни магарац као и причама из римске и словенске митологије. У динамичном и интерактивном процесу истраживаће се различити аспекти ових тема кроз синтезу покрета и звука.

Полазници ће проћи кроз сложени глумачки тренинг, који укључује импровизације на задату тему, ауторско време глумца, екстемпорацију, унутрашњи распоред и потенцијал глумачких средстава, као и комбиновање традиционалних и савремених техника покрета. Циљ радионице је разиграно и опуштено испитивање глумачке способности спонтаног реаговања на задати импулс и настојања да се што прецизније дефинишу интуитивни токови који се крећу од асоцијације до реализације глумачког одговора. Резултати ће бити преточени у позоришну представу праћену музиком која је проистекла из саме игре.

Полазници: 14 студената глуме

БРЕГ ЗА РАЗМИШЉАЊЕ – ОТКРИВАЊЕ СКРИВЕНЕ ПРОШЛОСТИ ГРАДА

радионица визуелних уметности

Јелена Тодоровић и Светлана Волиц, професори Факултета ликовних уметности

Уметничко теоријска радионица заснива се на проучавању скривених и заборављених простора савске падине и београдског пристаништа. Основни циљ је разоткривање различитих слојева прошлости Београда који се преламају на простору бивше Ђумрукане, Велике џамије, никад отвореног тунела испод Доњег града и сл. Овај исечак града, познат као *Фићир бајир* или *Брег за размишљање*, вековима је обликован испресецаним токовима видљиве и невидљиве прошлости. Он је мање био место за медитацију, а више вртлог у који се сливао цео живот града током свих периода његове историје, место царинарнице и границе, долазака и одлазака. За многе, он је био дефиниција града, његови обриси су дочекивали и испраћали сваког путника и остајали дубоко утиснути и његовом сећању. Суштински, био је то простор трговине, место сталне смене и размене, али не само пукe робе, већ идеја, културе, утицаја, језика, идентитета... Савска падина у свом језгру скрива многе подземне просторије, лагуме које су некад служили као лучка складишта. Постоје реални подруми унутар падине, али и складишта записа о *брегу* у којима се чува историја, сећање и ишчезло наслеђе града. Промишљањем, сазнањем и осећањем, пажљиви истраживач може осветлити скривене просторе и похранити их у сопствене лагуме, као капитал или капислу, окидач који ће пробудити имагинацију.

Управо зато, одабран је овај део града за сцену, али и главног актера радионице. Он ће бити полазиште студентима за лична уметничка истраживања која треба, не само да рефлектују виђено и доживљено, већ постану један мали део историје тог места. Места која истовремено припадају прошлости и садашњости, реалном и имагинарном, својеврсни су позив на интеракцију духа простора и унутрашње имагинације уметника. Тај дијалог између унутрашњих и спољашњих предела може резултирати занимљивим остварењима у медију слике, видеа, просторне инсталације, фотографије, перформанса... Фазе радионице подразумевају предавања, истраживање места и креативне реакције у изабраним просторима града, теоријско-практичан рад у студију и презентацију насталих радова.

РЕДИЗАЈНИРАНА ИСТОРИЈА КОСАНЧИЋЕВОГ ВЕНЦА

радионица 3D дизајна у историјском амбијенту

Милош Илић, професор Факултета примењених уметности

Радионица ће се фокусирати на интервенције у простору које ће кроз различите видове просторног дизајна, односно путем знакова у отвореном амбијенту, открити и обележити скривена сећања локалитета Косанчићевог венца и савске падине савременим језиком дизајна. На тај начин слојеви богатог културног наслеђа приближиће се превасходно младој публици.

Идеја је проистекла из чињенице да институционализовани прикази историјских садржаја често подразумевају конвенционалне музеолошке форме чији нас сувопарни естетски прикази одбијају од саме теме. Простори богати духом и комплексном историјом као што је Косанчићев венац могу да пруже другачији поглед, добију нову публику и открију оне слојеве културе и историје који су до сада били тајна, чак и за већину Београђана. Овај микроамбијент може се сагледати на потпуно изненађујућ и нов начин, савременим естетским језиком.

Студенти ће кроз истраживање изабрати наративе из историје Косанчићевог венца и приказати их као неочекиване интервенције у простору. Радионица подразумева истраживачки, теоријско-практични рад у студију, концептуализацију, постављање радова у простору и финалну презентацију насталих радова. Просторне интервенције ће подстаћи публику и пролазнике да амбијент Косанчићевог венца доживи и као изложбени простор.

Делатност ове радионице биће такође у координацији са позоришним сегментом Школе тако да се овај рад може описати као вишеслојан: један део ће бити аутономан пројекат, док ће други бити у функцији уличне представе.

Полазници: 4-10 студената примењених и ликовних уметности

ГЕТО – ТАЈНИ ЖИВОТ ГРАДА 2016.

радионица документарног филма

Јанко Баљак, професор Факултета драмских уметности

Испод древних зидина Београдске тврђаве тече транзициони живот српске престонице који је у потпуној супротности са тишином окованим Калемегданом.

Радионица документарног филма ће инспирацију тражити у људским лицима, судбинама, али и контрастима које нам открива овај микро амбијент, где су векови београдске историје у судару са глобализацијом околине. Уз многа историјска здања, на простору Косанчићевог венца и савске падине живе људи на ивици егзистенције, у запуштеним кућама које стоје у сенци елитних новоградњи. Радионица документарног филма истраживаће те упоредне егзистенције и контрасте самог центра престонице.

Полазници: 6 студената свих уметничких профила (мала предност се даје страним студентима)

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ

Изложба плаката студената Факултета примењених уметности

Студенти у класи професора Здравка Мићановића током пролећног семестра ће спровести визуелно истраживање и ре-креирање плаката прве позоришне представе у Ђумрукани. Њихови радови биће изложени током трајања ЛУШ.

ДАЉЕ ДИМЕНЗИЈЕ И ПЕРСПЕКТИВЕ

Постављање Школе у оквире простора Варош капије и савског приобаља јесте својеврсни позив широј јавности да покрене кампању за ревитализацију овог дела града чија би круна била обнова знаменитог здања Ђумрукане, на месту где су сада бараке, ауто-сервиси и неформалне депоније. Заједно са градским структурама, институцијама културе, службом заштите и урбанизма јавност би путем медијске кампање била упозната са вредностима овог места – првог које угледају туристи који долазе у Београд речним крузерима. Обновљено здање било би предато култури нашег града као трајни простор за позориште, музеј, музички архив, галерију и сл, а уједно и меморијал рађања наше културне сцене.